

**Mateřská škola Polná
Varhánkova 263, 588 13 Polná**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„U veselých zvířátek“

Ředitelka MŠ: *Marcela Klímová,*

Vedoucí učitelka: *Pavla Gregarová*

ŠVP zpracoval: *Bc. Iveta Vacková, Bc. Pavla Šorfová, Bc. Lucie Vacková*

Vydání: 1. 9. 2020, pod č. j.: 1/20 MK

Platnost: doba neurčitá, každý rok v září pravidelné aktualizace

Motto:

*"Při každé hře ať se dítě učí,
učení ať je vždy hrou".*

*Cílem ŠVP je hravým způsobem směřovat k osobní pohodě,
spokojenosti a všestrannému rozvoji dětí,
které plně prožívají svět kolem sebe, mají chuť poznávat, přemýšlet
a tvořit s ohledem na individualitu každého z nich.*

Obsah

1. Identifikační údaje.....	5
2. Charakteristika školy.....	6
2.1 Velikost školy.....	6
2.2 Lokalita školy.....	6
2.3 Spolupráce Mateřské školy s veřejností a dalšími institucemi.....	6
2.4 Projekty	7
3. Podmínky předškolního vzdělávání	7
3.1 Věcné podmínky	7
3.1.1 Uspořádání tříd.....	8
3.2.1 Školní zahrada	8
3.3.1 Prostory pro zaměstnance.....	9
3.4.1 Provozní prostory	9
3.2 Životospráva.....	10
3.3 Psychosociální podmínky.....	11
3.4 Organizace.....	12
3.5 Řízení mateřské školy	13
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	14
3.7 Spoluúčast rodičů	16
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
3.9 Pojetí vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními.....	17
3.10 Vzdělávání dětí nadaných	18
3.11 Vzdělávání dětí od dvou do tří let	19
3.12 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	19
4. Organizace vzdělávání	20
4.1 Počet tříd včetně bližší charakteristiky.....	20
4.2 Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd	20
4.3 Činnosti vyžadující souběžné působení pedagogů.....	21
4.4 Kritéria pro přijímání dětí	21
4.5 Individuální vzdělávání	23
4.6 Adaptační program.....	24
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	24
5.1 Cíle vzdělávacího programu.....	25
5.2 Metody a formy vzdělávání, které jsou ve vzdělávání uplatňovány	26

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	27
6.1 Integrované bloky.....	27
7. Evaluace v mateřské škole	46
7.1 Evaluační systém.....	46
8. Příloha ke vzdělávání dvouletých dětí v MŠ.....	49

1. Identifikační údaje

Název školy: Mateřská škola Polná, příspěvková organizace

Sídlo: Varhánkova 263

588 13 Polná

IČO: 710 08 721

Jméno ředitelky: Marcela Klímová

Jméno vedoucí učitelky: Pavla Gregarová

Kontakt:

Email ředitelka: mspolna2@ji.cz

Email ekonomka školy: mspolna@tiscali.cz

Email školní jídelna: ms.polna@iol.cz

Telefon ředitelka, ekonomka: 567 212 403, 567 212 250

Webové stránky: www.mspolna.cz

Zpracovatelé programu: Bc. Iveta Vacková, Bc. Pavla Šorfová, Bc. Lucie Vacková

Údaje o zřizovateli:

Název zřizovatele: Město Polná

Adresa zřizovatele: MěÚ Polná, Husovo náměstí 39, 588 13 Polná

Jméno starosty: Jindřich Skočdopole

Kontakty: 567 559 200

email: podatelna@mu-polna.cz

webové stránky: www.mesto-polna.cz

Číslo jednací: 1/20 MK

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

MŠ Varhánkova je tvořena komplexem 2 budov s 6 třídami a s celkovou kapacitou 150 dětí. Ve starší části budovy, která byla vystavěna v roce 1970, se nachází 4 třídy, kancelář ředitelky školy, ekonomky školy, kotelna a zázemí pro paní uklízečky a pana domovníka. V druhé budově školy, jejíž nástavba byla dokončena v roce 2012, se nachází 2 třídy s vlastními šatnami, které byly vybudovány nad původní školní kuchyní, sborovnou a prádelnou. Tyto dvě budovy jsou propojeny spojovací chodbou, kde se nachází šatny pro 4 třídy. Celkový počet pracovníků MŠ je 25 osob.

2.2 Lokalita školy

Mateřská škola Varhánkova se nachází v okrajové části města v těsné blízkosti zdravotního střediska. Jedná se o klidnou část města, jejíž umístění nám umožňuje bohaté využití. Tato část města nám nabízí nejen možnosti vycházek do blízké přírody (kde se nachází například Zimův rybník, louky, pole, výběh s domácími zvířaty), ale také nám umožňuje blízký vstup do centra města, kde se nachází řada památek a veřejných institucí (Husova knihovna, Loutkové divadlo, Základní umělecká škola, Muzeum,..).

Předností naší MŠ je velká školní zahrada, která je rozčleněna do 4 částí. Každá umožňuje dětem rozmanité činnosti - pohybové aktivity, relaxaci, eko-hry a výuku.

2.3 Spolupráce Mateřské školy s veřejností a dalšími institucemi

- Domov s pečovatelskou službou - vystupování dětí k různým příležitostem
- Městský úřad - vítání občánků do života, podílení se na kulturních akcích pořádaných městem
- Městská knihovna - návštěva knihovny s programem pro děti podporující předčtenářskou gramotnost
- Základní škola - seznámení předškolních dětí s prostředím školy

- ZUŠ - programy k dalšímu vzdělávání dětí v oblasti hudební, výtvarné, dramatické výchovy
- Záchranné složky - zajištění preventivních programů dle nabídky
- Eko-koba - sběr odpadů, vedení dětí k ekologické výchově

2.4 Projekty

- Přírodní zahrada
- Přírodní grant – ekologická výchova – dotace město Polná
- Šablony

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Naše školka odpovídá standardním požadavkům na věcné a materiální vybavení. Záměry naší školy na pořizování a obnovu jsou součástí plánování. Mají víceméně charakter zajišťování podmínek a ochrany zdraví dětí.

Postupně dochází k renovaci a potřebným opravám zařízení. Každý další rok je závislý na přidělení rozpočtu financí. I z tohoto důvodu škola zpracovává dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé záměry.

Mezi střednědobé je zařazena rekonstrukce spojovací chodby, jejíž součástí jsou 4 šatny, vstupní vestibul starší části Mateřské školy. Dlouhodobým záměrem je vybudování parkovacích míst pro personál v areálu MŠ.

3.1.1 Uspořádání tříd

Ve starší části budovy se v prvním patře nachází dvě heterogenní třídy **Tygríci, Rybičky**, které navštěvují děti ve věku 5-7 let. Tyto třídy jsou vybaveny a přizpůsobeny dětem staršího předškolního věku a dětem s odloženou školní docházkou. Třídy jsou rozděleny do dvou částí. Přední část třídy je vybavena stoly a židlemi, policemi s hračkami a stavebnicemi, malým kobercem, kadeřnickým koutem, stolkem s pitným režimem, učitelským stolem. Z přední části třídy se nachází vchod do umývárny, která je vybavena 5 umyvadly, 3 toaletami, 2 pisoáry, sprchovým koutem a WC pro dospělé. Každé z dětí zde má určené místo pro vlastní ručník (dle současných požadavků papírové utěrky) a kelímek s kartáčkem. Zadní část třídy je vybavena kobercem, čtenářským koutkem, klavírem, počítačem, rádiem, televizí, kuchyňkou, úložným prostorem pro hračky a didaktické pomůcky. Tato část třídy slouží také jako ložnice, proto jsou zde umístěna lehátka, deky a polštáře pro odpočinek.

Třídu **Berušek** navštěvují děti ve věku 3-5 let. Tato třída je přizpůsobena věku dětí, tj. nábytek, pomůcky a hračky.

Třída **Kuřátek** je přizpůsobena věku 2-3 roky dle současných kritérií a požadavků. Veškerý nábytek je přizpůsoben výšce dětí tak, aby byl dostupný a usnadnil tak jejich sebeobsluhu a volný pohyb.

Třídy **Motýlků a Žabiček**, které se nachází v nástavbě MŠ, navštěvují děti ve věku 3-5 let. Výhodou těchto nově vybudovaných tříd je umístění šatny v bezprostřední blízkosti třídy. Součástí těchto tříd je též kuchyňka.

U každé třídy je kabinet s různorodým materiálem dle zaměření (pracovní, hudební, sportovní,..). Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2.1 Školní zahrada

Předností naší MŠ je velká školní zahrada, která je v současné době členěna na 4 části s různými charakteristikami a vzdělávacími podmínkami. V roce 2019 jsme se zapojili do

projektu *Odpady a ekologická výchova, podprogram B - ekologická výchova*, díky kterému jsme naši zahradu obohatili o prvky přírodní zahrady.

Zahrada s dopravním hřištěm - využití koloběžek, odrážedel, kol, asfaltového i travnatého povrchu a herních prvků (čerpací stanice, dopravní značky, pískoviště, věž se skluzavkou a provazovým žebříkem).

Zahrada s horolezeckou stěnou - zde se nachází horolezecká stěna, pískoviště, kolotoč, zahradní domek, hmatový chodník, zeleninový a bylinkový záhon.

Velká zahrada - součástí této zahrady je fotbalové hřiště, kolotoč, skluzavky, domeček, pískoviště, balanční lávka a květná louka, která slouží k pozorování hmyzu.

Učebna pod korunami stromů - díky vzrostlým stromům v této části zahrady, vznikla učebna, kde je umístěna police s přírodním materiálem, kompostér, stolky a lavice, kde jsou děti v přímém kontaktu s přírodou, která je obklopuje.

Všechny zahrady jsou z bezpečnostních důvodů oploceny a poskytují dětem potřebný pobyt venku. Máme vypracovaný plán pobytu tak, aby se třídy pravidelně střídaly.

3.3.1 Prostory pro zaměstnance

Zaměstnanci mají pro sebe určené prostory. Pedagogičtí pracovníci využívají toalet, které jsou umístěny v blízkosti třídy/šatny dětí. Mají k dispozici kabinet, jehož součástí je šatna. Dále mohou využívat prostoru sborovny, kde se uskutečňují porady a je zde uložen didaktický materiál. Paní uklízečky a pan domovník mají samostatné prostory pro úklidový a technický materiál. Paní ekonomka má svoji kancelář, vedle které se nachází ředitelna. K prostorům školní kuchyně přiléhá i zázemí pro paní kuchařky.

3.4.1 Provozní prostory

U každé třídy je kuchyňka s veškerým nádobím a potřebami na stolování. Kuchyňky jsou také vybaveny myčkami na nádobí. Nachází se zde také rychlovarné konvice a mikrovlnné trouby. U dvou nových tříd je toto vybavení přímo ve třídách. Ve dvou kuchyňkách je také lednička pro zaměstnance.

Sklad úklidových a mycích prostředků je v prostorách sklepa pod kuchyní a také u WC pro zaměstnance. V prádelně jsou umístěny pračky, sušička prádla a mandl. Sklad ložního prádla a ručníků je v prostorách u školnic a ve sborovně. Ve sklepních prostorách se dále nachází plynová kotelna a dílna pro pana školníka.

Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (čistota, osvětlení, hlučnost, teplota, větrání,..).

3.2 Životaspráva

Dětem je podávána denně čerstvá plnohodnotná strava, sestavená z ranní svačinky, oběda a odpolední svačinky, která splňuje všechny podmínky správného stravování. Kuchařky dodržují včasnost podávání jídel, tzn. každé tři hodiny a dávají pozor na jejich správnou teplotu. Skladba jídla je pestrá, sezóně obměňována, vyvážená a denně je podáváno čerstvé ovoce či zelenina. Děti nejsou k jídlu nuceny, dbáme ale na to, aby alespoň zkusily jídlo ochutnat. Pitný režim je zajištěn v průběhu celého dne. K dispozici je termoport s čajem a konvice s vodou. Při pobytu na zahradě je pitný režim též zajištěn. Děti mají svoje porcelánové nebo keramické hrníčky, do kterých si pití samy čepují. U dětí mladších 3 let paní učitelky pomáhají nalévat. Přes den také děti upozorňujeme, aby se napily. Děti jsou vedeny k samostatnosti a samoobsluze u jídla - příprava stolování, odnášení příborů, nošení pití - jídla a udržování čistoty během jídla. U dětí mladších 3 let se sebeobsluha omezuje zejména na přípravu stolování, s ostatními činnostmi dopomáhá učitelka.

V mateřské škole je zachováván pravidelný denní režim, který lze přizpůsobovat potřebám a aktuálním situacím (momentálním představám dětí).

Pobyt venku se dodržuje denně, přizpůsobuje momentálním klimatickým podmínkám. Děti mají dostatek volného pohybu na čerstvém vzduchu. K tomu slouží školní zahrady a okolí MŠ. Na vycházky chodí děti ve dvojicích v reflexních vestičkách. V případě nepřízně počasí je pobyt venku nahrazován řízenými pohybovými aktivitami nebo volným pohybem ve třídě.

Odpočinek dětí je zařazován tak, aby respektovat potřeby dětí. Pokud je v průběhu dne dítě unaveno či jinak oslabeno, může si jít odpočinout na lehátko. Po obědě odpočíváme

na lehátkách ve vyhrazeném prostoru. Každé dítě má své lehátko, lůžkoviny a osobní věci pod svojí značkou. Dětem je navozena odpočinková atmosféra formou pohádek, příběhů a relaxační hudby. Individuální potřeba spánku je respektována. Starší děti (předškolní děti, děti s odloženou školní docházkou) pouze odpočívají a poté mají možnost například k doděláním prací, individuálním vzdělávacím činnostem, které jsou zacíleny na přípravu do školy. Ve smíšených třídách, kde zároveň odpočívají i mladší děti, se vykonávají činnosti tak, aby nerušily ostatní ze spaní. Ve školce máme zavedené pravidlo, které dodržují jak dospělí, tak děti – nerušíme se při spánku. Děti ke spánku nikdy nenutíme.

3.3 Psychosociální podmínky

Cílem naší MŠ je vytvořit dětem bezpečné, podnětné prostředí, které povede k jejich rozvoji, psychické pohodě a spokojenosti. Uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim pro nově příchozí děti. Před nástupem dětí do školy mají společně s rodiči možnost MŠ navštívit a seznámit se s jejím prostředím. V tomto období je nutná vzájemná spolupráce mezi rodinou a školou.

Učitelky každodenně dbají o uspokojování potřeb a zájmů dětí, reagují na ně a napomáhají k jejich naplňování. Jednají přirozeně, nenásilně, navozují situace klidu, pohody apod. Děti nesmí být neúměrně zatěžovány a neurotizovány spěchem. Náročnost prováděných činností je v souladu s individualitou dítěte.

Učitelky staví všechny děti do rovnocenného postavení a nedělají rozdíly mezi dětmi z různých podmínek a prostředí. Všechny děti mají stejné možnosti, a povinnosti jsou po nich požadovány dle jejich schopností. Svoboda a volnost, kterou dětem dáváme, je vyvážena dodržováním pravidel. Každá třída si počátkem roku společně stanovuje pravidla chování, k jejichž dodržování jsou děti vedeny v průběhu celého předškolního období. Ve třídách spolu vytváříme kamarádské prostředí. Pedagogický styl se projevuje přímou, vstřícnou komunikací s dětmi, samostatným rozhodováním dětí. Učitelky se snaží děti chválit, dávat jim jasné a srozumitelné pokyny.

Učitelka dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte, přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyhýbá se negativním slovním komentářům. Mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná ohleduplnost, důvěra, tolerance, zdvořilost,

vzájemná pomoc a podpora. Učitelky nenásilně ovlivňují neformální vztahy dětí ve třídě prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně-patologických jevů - rasismus,..).

3.4 Organizace

Organizace chodu školy vychází ze školního řádu a směrnic. Denní řád je však dostatečně pružný a umožňuje tak reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuálně zaměřené potřeby. Přijímány jsou zpravidla děti od 2 do 6 let a dále děti s odkladem školní docházky. Třídy se naplňují zpravidla do počtu 25 dětí. Přijímání probíhá na základě vyhlášeného zápisu na další školní rok. Při nástupu do zařízení je dětem i rodičům umožněna adaptace na nové prostředí. Povinné předškolní vzdělávání je stanoveno v době od 8.00 do 12.00 hodin.

Délka provozu naší MŠ je od 6.00 do 16.00 hodin. Děti přichází do MŠ zpravidla od 6 do 8 hodin. Po obědě odcházejí mezi 12.00 - 12.15. Po spaní si rodiče děti vyzvedávají v době od 14.00 - 16.00 hodin. Pokud chtějí rodiče děti na daný den odhlásit, mohou jejich nepřítomnost nahlásit telefonicky do 7 hodin. Třída Berušek a Motýlků slouží jako sběrné třídy pro ranní scházení dětí a k odpolednímu rozcházení. V 7 hodin se děti společně s třídní učitelkou rozcházejí do svých tříd.

V průběhu dne mají děti dostatek času na spontánní, volné hry. Řízené činnosti jsou organizovány skupinově i individuálně. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování a vždy přihlížíme k jejich individuálnímu tempu. Poměr řízené činnosti a volné hry je vyvážený a odpovídá vývojovým potřebám dětí. Do programu dne zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity. Při plánování vždy vycházíme podle potřeb a zájmů dětí tak, aby vyhovovaly individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Děti se snažíme do činností vždy zapojit, avšak mají možnost se společných činnostech neúčastnit - observační učení.

Celý provoz školy je zároveň přizpůsoben potřebám a zájmům dětí dvouletých. Třída pro dvouleté děti se nachází v přízemí ve třídě Kuřátek.

Denní režim

6.00 - 8.00 - příchod dětí, volné hry

8.00 - 8.45 - úklid třídy, individuální práce, ranní cvičení

8.45 - 9.00 - hygiena, svačina

9.00 - 9.30 - řízená (vzdělávací) činnost - řízené, skupinové, individuální, frontální činnosti

9.30 - 11.30 - pobyt venku

11.30 - 12.00 - převlékání, hygiena, oběd

12.00 - 13.45 - odpočinek (u předškolních dětí od 13.00 - 13.45 příprava na školu - individuální a skupinové činnosti)

13.45 - 14.00 - vstávání dětí, hygiena, svačina

15.00 - 15.30 - přechod do třídy Berušek či Motýlků, kde se děti rozcházejí

14.00 - 16.00 - odpolední program, volné hry a rozcházení dětí domů

Orientační režim vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, charakteristiky naší školy a věkových a vývojových zvláštností.

3.5 Řízení mateřské školy

Řízení MŠ je založeno na vzájemné důvěře, toleranci, otevřenosti a respektu k názorům všech pracovníků školy. Kompetence zaměstnanců, jejich povinnosti a pravomoci, jsou dány organizačním řádem a směrnicemi, které jsou pro všechny pracovníky závazné. Ředitelka školy organizuje, řídí, plánuje, tvoří a zajišťuje bezproblémový chod celé MŠ.

Ředitelka také určuje vedoucí učitelku, její kompetence a povinnosti jsou stanoveny náplní práce, stejně jako kompetence a povinnosti všech zaměstnanců. Vnitřní informační systém je zajištěn přímým kontaktem se zaměstnanci a rodiči, na nástěnkách, při pedagogických radách a e-mailem. Vnější informační systém funguje zejména na komunikaci s rodiči,

webových stránkách školy a stránkách městského úřadu. Ředitelka školy úzce spolupracuje se zřizovatelem, školskými poradenskými zařízeními (SPC a PPP), základní školou a dalšími odborníky. Pozitivně motivuje zaměstnance a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Ekonomické řízení zajišťuje ekonomka školy.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Na chodu školy se podílejí všichni zaměstnanci mateřské školy. V naší MŠ pracuje 13 pedagogických pracovníků, 1 chůva, 1 školní asistent, 1 ekonomka, 3 uklízečky, 1 domovník a 5 kuchařek. Veškerý personál pracuje tak, aby dětem vytvářel příjemné prostředí pro všestranný rozvoj jejich osobnosti. Všichni pedagogičtí pracovníci mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Během roku se stále sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně, využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT. Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, dle potřeb realizace kvalitní vzdělávací činnosti a požadavků jednotlivých pedagogů. Ředitelka školy vytváří podmínky pro systematické vzdělávání, podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby). Specializace jednotlivých pedagogů je využita ve prospěch doplňkových programů např. logopedie. V MŠ probíhá logopedická prevence, kterou zajišťuje pět logopedických preventistek pod záštitou Krajského koordinačního centra logopedické péče ve školství z Březejce.

Služby učitelek jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodiny.

Ve třídě **Kuřátek**, kde jsou dvouleté děti s péčí o děti pomáhá chůva, která společně s učitelkami dětem vytváří příjemné prostředí a pomáhá s jejich socializací a sžíváním se s kolektivem. Ve třídě **Rybiček** pomáhá s vedením dětí jedna pedagogická pracovnice se zkráceným úvazkem. V průběhu školního roku vedou pedagogové naší mateřské školy praxi pro studenty středních škol, kterým se snaží předat praktické zkušenosti ze své práce s dětmi.

Rozdělení dětí do tříd:

Kuřátka (2 - 3 roky)

pí. uč. Ludmila Večeřová
pí. uč. Bc. Lucie Vacková
chůva Markéta Boubelová

Berušky (3 - 5 let)

pí. uč. Pavla Gregarová - vedoucí učitelka
pí. uč. Bc. Pavla Šorfová

Rybičky (5 - 7 let)

pí. řed. Marcela Klímová
pí. uč. Zdeňka Holcmanová
pí. uč. Helena Dvořáková

Tygříci (5 - 7 let)

pí. uč. Pavla Valentová
pí. uč. Bc. Martina Vomelová

Motýlci (3 - 5 let)

pí. uč. Bc. Iveta Vacková
pí. uč. Bc. Monika Míčová, Dis.

Žabička (3 - 5 let)

pí. uč. Hana Vomelová
pí. uč. Bc. Michaela Vencová

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Pedagogové chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost. Rodiče mají možnost vznést své požadavky, připomínky. Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům při péči o dítě. Umožňujeme vstupy do třídy. Nabízíme rodičům poradenské a osvětové činnosti. Rodiče mají také možnost po celý rok nahlížet do portfolia dítěte. Dále mají k nahlédnutí ŠVP PV, webové stránky školy, třídní portfolia - fotodokumentace z každodenních aktivit na třídách. Informujeme rodiče o využití finančních, materiálních darů, poskytnutých škole. Pořádáme tvořivá odpoledne, besídky, rozloučení s předškoláky, tvořivé dílny,...

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí vyhláškou MŠMT č.27/2016 Sb.

Pedagogové mají k dětem citlivý a objektivní přístup, zaznamenávají jejich úspěchy, ale také neúspěchy, které jsou východiskem pro další práci a vzájemnou spolupráci.

Dítětem se speciálně vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření - ty slouží jako podpora práce pedagoga s dítětem, a to v případě, kdy vzdělávání vyžaduje v různé míře upravit průběh žákova vzdělávání. Cílem je především vyrovnat podmínky ke vzdělávání dítěte, který je z různých důvodů oproti ostatním dětem znevýhodněn.

Podpůrná opatření prvního stupně vyhodnotí škola sama a vytvoří pro dítě PLPP. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně poskytuje škola na základě doporučení ŠPZ a souhlasu zákonných zástupců. Škola vypracuje PLPP, případně ve spolupráci se ŠPZ individuální vzdělávací program. V případě zřízení místa asistenta pedagoga mít příslušnou kvalifikaci. Profesionální přístup uplatňují všichni zaměstnanci školy.

3.9 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem.

Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Je nutné navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory dítěte. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních potřeb dítěte. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení PPP nebo SPC poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce a všechny pedagogické pracovníky, podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byli seznámeny.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

- IVP zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte;
- IVP je závazným dokumentem. Vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice;
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření;
- IVP dále obsahuje jméno pracovníka PPP nebo SPC, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte;
- IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte;
- škola seznámí s IVP všechny pedagogy a současně zákonného zástupce dítěte, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce.

3.10 Vzdělávání dětí nadaných

Projevy nadaných dětí jsou velmi různorodé a musí být řešeny individuálně. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potencionálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při výchovně vzdělávací činnosti v naší škole vytváříme takové podmínky, aby bylo možné stimulovat rozvoj potencionálu včetně různých druhů nadání každého jedince a aby se tato nadání mohla dále rozvíjet.

Zjišťování mimořádného nadání dítěte provádíme formou pozorování, rozboru výtvarných prací, portfolia dítěte, rozhovory s dítětem a jeho rodiči, apod. Pokud pedagog shledá u dítěte vyšší míru nadání, škola nadále spolupracuje se *Školským poradenským zařízením*.

Vzdělávání nadaného dítěte se může dále uskutečnit na základě IVP, které vychází z ŠVP, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce. Snažíme se toto dítě začlenit do kolektivu tak, aby v něm mělo své pevné místo a svým nadáním pozitivně ovlivňovat ostatní děti. Nabídka aktivit má odpovídat zájmu a nadání dítěte, ale nesmí narušovat péči o ostatní děti.

3.11 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Od 1.9.2020 se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let věku. Od 1.9.2020 je v naší MŠ nově zřízena třída Kuřátek pro dvouleté děti.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, pravidelný denní režim, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Dětem je poskytována pomoc a podpora v takovém rozsahu, který individuálně potřebují a v kvalitě, která jim vyhovuje. Výchova a vzdělávání těchto dětí se tedy musí maximálně přizpůsobit vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám tak, aby byla respektována vývojová specifika.

3.12 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Základní podmínkou vzdělávání dětí od dvou do tří let je dodržování příslušných právních norem - zákony, vyhlášky, prováděcí předpisy. **Součástí ŠVP je příloha - *Péče o děti ve věku do tří let***, ve které jsou uvedeny specifika práce s dětmi toho věku.

MŠ je vybavena hračkami a pomůckami, které jsou vhodné pro dvouleté děti. Ve třídách jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí. Jsou vytvářeny podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

V MŠ jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně podle potřeb a volby dětí.

4. Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání v ŠVP obsahuje:

4.1 Počet tříd včetně bližší charakteristiky

Kuřátka

Jedná se o třídu dvouletých dětí, počet dětí je stanoven dle daných kritériích. Ve třídě jsou 2 učitelky a jedna chůva. Pozornost je věnována především sebeobsluze a osvojování hygienických návyků. Děti se učí adaptovat na nové prostředí, samostatně stolovat a získávají první zkušenosti se sociální rolí ve skupině.

Berušky, Motýlci, Žabičky

Tyto třídy navštěvují děti ve věku od 3 do 5 let věku. Naplňují se do maximálního počtu 25 dětí. Děti získávají základní poznatky o přírodě, rodině, lidském těle, společnosti a světě. Pracují systematicky v integrovaných blocích, které jsou svojí délkou a obsahem přizpůsobeny potřebám jednotlivcům a třídy. V těchto třídách je prováděna logopedická péče.

Tygříci, Rybičky

Jedná se o třídy předškolních dětí a dětí s odloženou školní docházkou ve věku 5-7 let. Maximální kapacita tříd je 25 dětí. V předškolních třídách je pozornost věnována především přípravě dětí na vstup do první třídy základní školy. Děti jsou vedeny k samostatnosti, rozvoji fantazie a představivosti, logického myšlení, nalézání tvůrčích řešení, k správnému držení tužky, cvičení paměti a pozornosti. Zařazovány jsou činnosti k rozvoji gramotnosti enviromentální, čtenářské, matematické a také k rozvoji dopravní výchovy.

4.2 Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd

Rozdělování dětí do tříd je plně v kompetenci ředitelky školy. Hlavním kritériem zařazení je zpravidla věk dítěte. Rozdělení dětí do tříd se rodiče dozvědí před začátkem školního roku s přihlédnutím k aktuální situaci, sourozenecké vazby, individuální potřeby dětí a přání rodičů.

4.3 Činnosti vyžadující souběžné působení pedagogů

Souběžné působení dvou učitelek ve třídách je zajištěno například:

- V době přípravy na pobyt venku a pobytu venku (vycházky, školní zahrada);
- v době podávání oběda;
- při akcích pořádaných školou (výlety, sportovní akce, exkurze);
- v čase jakéhokoliv pobytu mimo školu s počtem dětí nad 20

4.4 Kritéria pro přijímání dětí

Při přijímání dětí do mateřské školy postupuje ředitelka školy v souladu s § 34, zákona č. 561/2004 Sb., (školní zákon) ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 500/2004 Sb., (správní řád). Předškolní vzdělávání se organizuje zpravidla pro děti ve věku zpravidla od 2 do 7 let.

Místo, datum a dobu zápisu stanoví ředitelka mateřské školy po dohodě se zřizovatelem (Město Polná) a oznámí ho veřejnosti v místě obvyklým způsobem, tj. formou propagačních letáků na nástěnce mateřské školy, na veřejně přístupných místech, v polenském Zpravodaji a na webových stránkách mateřské školy www.mspolna.cz v sekci aktuality. Zápis se koná v měsíci květnu.

Děti se přijímají podle stanovených kritérií ředitelkou mateřské školy. Veškeré informace budou vždy uveřejněny společně s datem zápisu na jmenovaných místech.

- K předškolnímu vzdělávání je přijato tolik dětí, kolik umožňuje kapacita mateřské školy. Jsou přednostně přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.
- Do mateřské školy jsou přijímány děti, které se podrobily stanovenému pravidelnému očkování (dle § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů). Neplatí pro děti, které vykonávají povinnou předškolní docházku.
- Ředitelka školy může rozhodnout o přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. V těchto případech mu stanoví zkušební pobyt v mateřské škole, který nesmí přesáhnout dobu 3 měsíců. K žádosti o přijetí dítěte se SVP je nutné

doložit doporučení SPC a odborného lékaře o vhodnosti umístit toto dítě do mateřské školy.

- zařazení dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy po dohodě s vedoucí odloučeného pracoviště do 30ti dnů vyvěšením na dveře všech MŠ pod registračním číslem, které obdrželi u zápisu nebo na webových stránkách školy. Tímto se toto považuje za oznámené. Rozhodnutí o nepřijetí dítěte se zasílá do vlastních rukou zákonných zástupců.
- Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku (dle kapacitních možností).
- S rodiči je před nástupem do MŠ uzavřena dohoda o délce docházky, změnit ji mohou zákonní zástupci v průběhu docházky dítěte na základě písemné žádosti.

DOHODA O DOCHÁZCE DO MATEŘSKÉ ŠKOLY:

Docházka dítěte do mateřské školy je dána dohodou školy se zákonným zástupcem dítěte podle § 1a odst. 5 vyhlášky č.14/2005 Sb. (dále jen „dohoda o docházce“). Zákonný zástupce dítěte dohodne docházku v žádosti o přijetí ke vzdělávání ve škole, a to určením požadovaného typu docházky dítěte do školy – celodenní, polodenní nebo omezená. Zákonný zástupce dítěte, které má být přijato ke vzdělávání podle § 34 odst.9 školského zákona (dále jen „dítě na zbývající dobu“) určí typ docházky dítěte do školy „na zbývající dobu“. Dohoda o docházce vzniká bezpodmínečným přijetím návrhu zákonného zástupce školou a je podmíněna právní mocí rozhodnutí o přijetí dotčeného dítěte ke vzdělávání ve škole, obsah dohody je v tomto případě dán návrhem zákonného zástupce.

Zamítnutím žádosti o přijetí dítěte ke vzdělávání ve škole nebo písemným odmítnutím návrhu dohody o docházce ze strany školy dohoda o docházce nevzniká. Škola vydá zákonnému zástupci na jeho žádost osvědčení o obsahu dohody o docházce, kterou se školou uzavřel. Nedojde-li k uzavření dohody o docházce bezvýjimečným přijetím návrhu zákonného zástupce školou podle odst. 3.2, dohodne škola se zákonným zástupcem dítěte docházku dítěte do školy nejdéle do dne, který předchází dnu, v němž má dotčené dítě zahájit vzdělávání ve škole. Zákonný zástupce dítěte může navrhnout změnu obsahu dohody o docházce pouze v písemné formě, odst. 3.1. až 3.3 se použijí obdobně s tím, že v případě souhlasu s návrhem změny docházky dítěte ředitelka školy opatří žádost zákonného zástupce doložkou „Souhlasím s touto změnou“ a připojí datum, svůj podpis a razítko školy.

Zákonný zástupce obdrží kopii své takto schválené žádosti. V případě, že ředitelka školy nesouhlasí se změnou dohody o docházce dítěte navrženou zákonným zástupcem dítěte, sdělí do 30ti dnů od doručení návrhu písemně zákonnému zástupci důvody, pro které s navrženou změnou docházky nesouhlasí. Docházku dítěte, které se vzdělává ve škole pravidelně kratší dobu, než odpovídá provozu, v němž je vzděláváno a na něž je navázána docházka dítěte na zbývající dobu, je možné dohodou prodloužit nejdříve s účinností od prvního dne druhého kalendářního měsíce následujícího po změně dohody o docházce.

Dohoda o docházce je závislá na existenci a trvání právního vztahu založeného rozhodnutím o přijetí k předškolnímu vzdělávání ve škole a zaniká proto dnem ukončení předškolního vzdělávání dotčeného dítěte ve škole.

4.5 Individuální vzdělávání

Dítě má možnost plnit povinnou předškolní docházku i jiným způsobem, a to:

- Individuálním vzděláváním, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy
- Vzděláváním v přípravné třídě základní školy a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální
- Vzděláváním v zahraniční škole na území ČR, ve které ministerstvo povolilo plnění předškolní docházky dle § 38 a školského zákona.

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání těmito způsoby, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního vzdělávání dítěte.

Oznámení musí obsahovat:

- Jméno a příjmení dítěte
- Rodné číslo
- Adresu trvalého pobytu
- Období, ve kterém se bude dítě individuálně vzdělávat
- Důvody pro individuální vzdělávání

Ředitelka školy poskytne zákonnému zástupci oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno (vzdělávací obsah ŠVP PV).

Ředitelka školy stanoví termín ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny na první polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

Ředitelka školy má právo ukončit individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí o ukončení individuálního vzdělávání nemá odkladný účinek.

Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat. Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek podle § 16 odst. 2 písm.d).

4.6 Adaptační program

Zákonní zástupci dětí, které nastupují do mateřské školy, mohou adaptačního programu využít k překonání adaptačních potíží dětí. Vždy se předem dohodnou s učitelkami na třídě o způsobu a délce své přítomnosti, pokud je to pro adaptaci dítěte přínosné. Dle individuálních potřeb dítěte je možné stanovit jeho pobyt v mateřské škole první dva dny pouze na 2-3 hodiny denně, pak se délka pobytu prodlužuje.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s názvem "*U veselých zvířátek*" byl vypracován pedagogickými pracovníky v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání a s ohledem na konkrétní podmínky školy. Jedná se otevřený pedagogický dokument, který je cílevědomě, plánovitě rozpracován a doplňován.

Hlavním cílem je vytvořit pro děti co nejpřirozenější prostředí, které bude podobné tomu rodinnému. Ve školce využíváme činnostní učení, při němž se jedinec aktivně zapojuje do činnosti, projevuje vlastní iniciativu, učí se na základě řešení problémů a praktických

situaci. Dále využíváme model integrovaného vzdělávání, který slučuje poznatky z více oborů a je založený na následujících metodách. *Prožitkové učení*, způsob učení dítěte vycházející z vlastní zkušenosti a prožitků. *Kooperativní učení*, učení založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných problémů a situací. *Tematické učení*, edukace dětí založená na vyhledávání témat, činností a situací, které jsou dětem blízké a srozumitelné. Cílem činností je, aby děti získávaly poznatky a dovednosti v reálných souvislostech a dokázaly je prakticky využít.

5.1 Cíle vzdělávacího programu

- vytvořit bezpečné prostředí pro spokojený pobyt dětí;
- vytvořit prostředí s dostatkem mnohostranných podnětů k aktivnímu rozvoji a učení tak, aby se dítě mohlo rozvíjet ve všech stránkách jeho osobnosti (fyzické, psychické, sociální);
- podporovat děti v osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí, nést zodpovědnost za svá rozhodnutí a samostatně řešit problémy;
- osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost;
- vytvořit základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání;
- pomoci vyrovnat nerovnoměrnosti vývoje před vstupem do základní školy;
- rozvoj zdravého sebevědomí dítěte;
- vést děti k ochraně životního prostředí, ochraně svého zdraví a zdraví druhých.

Snažíme se, aby vzdělávání směřovalo k utváření základů klíčových kompetencí a aby vzdělávání zasáhlo oblast poznatků, hodnot a postojů, čímž děti získávají dovednosti mnohostrannější, dokonalejší a prakticky využitelnější.

Rámcové cíle

- rozvoj dítěte, jeho učení a poznání;
- osvojení si základů hodnot na nichž je založena naše společnost;
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osoba, působící na své okolí.

Klíčové kompetence

- kompetence k učení;
- kompetence k řešení problémů;
- kompetence komunikativní;
- kompetence sociální a personální;
- kompetence činnostní a občanské.

5.2 Metody a formy vzdělávání, které jsou ve vzdělávání uplatňovány

- prožitkové a kooperativní učení založené na přímých zážitcích;
- učení hrou;
- sociální učení založené na principu nápodoby;
- situační učení založené na vytváření a využívání situací;
- metoda experimentu založena na principu manipulace a objevování;
- spontánní a řízené aktivity;
- skupinové, individuální, frontální;
- integrovaný přístup v souvislostech;
- učení vhladem.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Integrované bloky

Vzdělávací obsah je tvořen integrovanými bloky, které jsou společné pro celou mateřskou školu, nebo se mohou v rámci jednotlivých tříd lišit. Při jejich tvorbě byl kladen důraz na posloupnost v souladu s ročními obdobími a svátky během roku. Vychází ze života dětí, ze situací, jimiž děti procházejí, navazují na nejrůznější události v průběhu roku. Dle individuálních potřeb a věkového složení tříd není nutno dodržet všechna stanovená témata, jejich pořadí a délku, možná je i změna názvu témat dle aktuální situace. Důležitá je souhra a spolupráce učitelek ve třídě, které se vzájemně svými náměty při ranní a odpolední směně doplňují.

Naše integrované bloky jsou motivovány zvířátky, které nás provázejí celým školním rokem. Obsah je rozpracován do pěti hlavních témat. Každé hlavní téma má pak několik podtémat. To pedagogům umožňuje jistou volnost při realizaci jednotlivých integrovaných bloků.

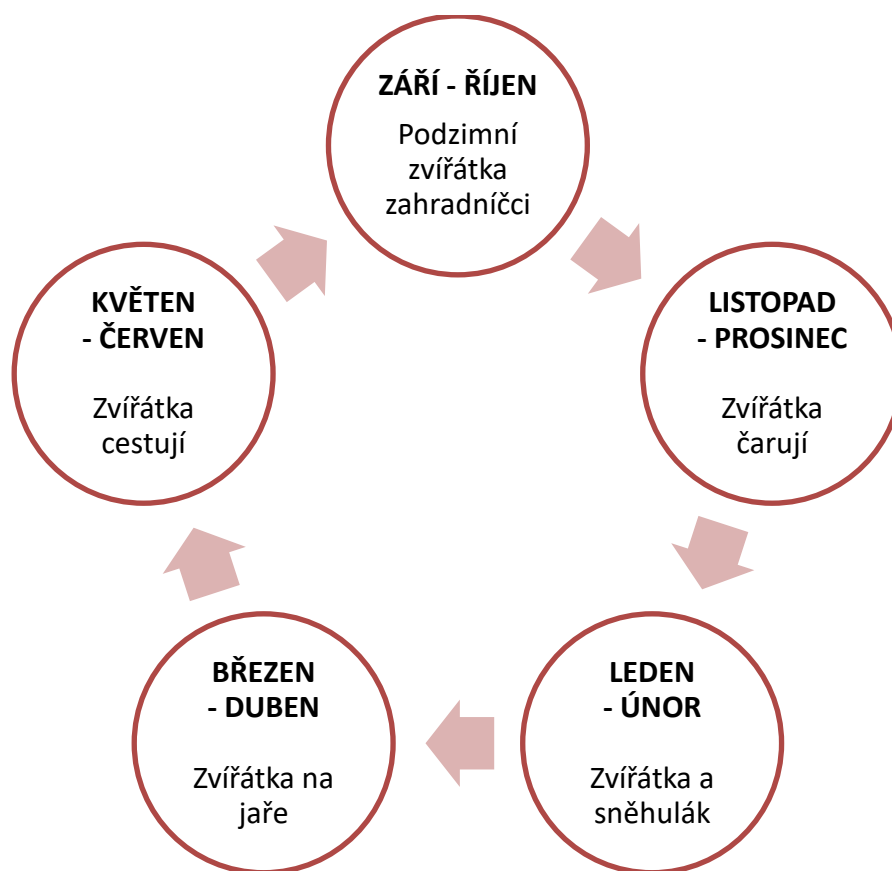
Integrované bloky vyhovují psychologickým i didaktickým specifikům vzdělávání dětí předškolního věku. Jedná se o vnitřně propojený celek, který zahrnuje všechny **oblasti vzdělávání** - biologickou (**dítě a jeho tělo**), psychologickou (**dítě a jeho psychika**), interpersonální (**dítě a ten druhý**), sociálně-kulturní (**dítě a společnost**) i enviromentální (**dítě a svět**). Integrované bloky jsou společné pro všechny třídy. Realizace cílů se uskutečňuje prostřednictvím konkrétních aktivit, které jsou součástí třídních vzdělávacích plánů. V těchto jsou pak zohledněna specifika každé jednotlivé třídy, a to s ohledem na věk, potřeby a vývojové zvláštnosti dětí.

Konkrétní očekávané výstupy jsou výsledkem naplnění vzdělávacích cílů, které směřují na konci předškolního vzdělávání k základům a rozvoji těchto **klíčových kompetencí**:

- *kompetence k učení;*
- *kompetence k řešení problémů;*
- *kompetence komunikativní;*
- *kompetence sociální a personální;*
- *kompetence činnostní a občanské.*

Kompetence nejsou izolované, ale vzájemně propojené a provázané.

Přehled integrovaných bloků

1. PODZIMNÍ ZVÍŘÁTKA - ZAHRADNÍČCI - září, říjen

Na podzim je vesele, pout' se na nás usměje. Vítr fouká, žene mraky, pouštíme si spolu draky.

Charakteristika bloku

Prázdniny skončily a děti se vrací do školky. Některé děti navštěvují školku poprvé, a tak se zaměřujeme zejména na jejich adaptaci. Děti se seznamují s novým prostředím, kamarády, učitelkami, dalšími pracovníky školy, se svou značkou. Zvykají si na denní režim, odloučení od rodičů a seznamují se s pravidly třídy, která si dále upevňují. Rovněž se také učí rozvíjet hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. Po úspěšné adaptaci se těšíme na Mrkvancovou pouť, začínáme si všimnout změn v podzimní přírodě (proměnlivost počasí, zbarvující se listí,..), pozorujeme houfující se ptáky a seznamujeme se s plody podzimu, které můžeme najít na zahrádce, v sadu nebo v lese.

Podtémata

- Zvesela do školky s novými kamarády
- O pouti, o pouti, zvířátka se nermoutí
- Dělení jablíček - kouzlo kamarádství
- Zvířátka v dračí rodině
- Dračí létání
- V podzimní zahrádce jsou zvířátka jako doma
- Schovávána pod barevným deštníkem
- Kamarádi zvířátek odlétají do teplých krajín

Záměry (cíle) dle RVP PV

Dítě a jeho tělo	- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
Dítě a psychika	
Jazyk a řeč	- Rozvoj porozumění řeči. - Rozvoj komunikativních dovedností (verbální, neverbální)
Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování,..)
Sebepojetí, city, vůle	- Získání relativní citové samostatnosti.
Dítě a ten druhý	- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému. - Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
Dítě a společnost	- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
Dítě a svět	- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Vzdělávací nabídka

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- samostatný projev dítěte – vyprávění zážitků z prázdnin
- kooperativní činnosti
- interaktivní hry, hudebně pohybové
- výtvarné činnosti
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- aktivity podporující sbližování dětí a uvědomování si vztahu mezi lidmi
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- spontánní hry, volné hry, námětové činnosti
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí - pouštění draka, návštěva sadu
- aktivity spojené s dary podzimu - přírodniny, plody ze zahrádky a ze sadu

Očekávané výstupy

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek)
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat dětská přátelství, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním běžným způsobem, respektovat ho
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- znát svou značku, poznat si své věci, znát jména kamarádů

- znát názvy plodů podzimu - přírodniny, plody ze zahrad a sadů, uvědomovat si proměny podzimní přírody

2. ZVÍŘÁTKA ČARUJÍ - listopad, prosinec

Umím kouzlit, čarovat, Vánoce mám děti rád. Všude plno těšení, lásky a porozumění.

Charakteristika bloku

V tomto integrovaném bloku pozorujeme změny v podzimní přírodě, která se připravuje na příchod zimy. Zaměřujeme se i na vnímání rozmanitosti počasí, které s sebou toto období přináší. Sledujeme listí, které hraje různými barvami a poté opadává, povídáme si o zvířátkách, která se připravují k zimnímu spánku. V tomto období hojně využíváme naši školní zahradu, nebo chodíme na procházky do blízké přírody. Když se přiblíží zima, věnujeme se přípravám na adventní čas. Těšíme na příchod sv. Mikuláše, čerta a anděla, poté na příjezd sv. Martina a následně na samotné Vánoce, které doprovází řada krásných aktivit, jako jsou například zdobení vánočních stromečků, pečení perníčků, tvorba vánočních dekorací a povídání si o vánočních zvycích a tradicích. Tento čas je zejména obdobím klidu, těšení, pohody a prožitků, které nás přirozeně vedou k posilování vztahů v rodině i v mateřské škole.

Podtémata

- Kamarádi z listí jsou tady
- Ježkování
- Po pavoučí nitce do přírody - zvířátka se připravují na zimní spánek
- Kouzelná slovíčka u zvířátek
- Kouzlení rodiny a domova
- Setkávání s čertem a Mikulášem
- Vánoční těšení
- Vánoční cinkání
- Tisíc a jedna noc u zvířátek

Záměry (cíle) dle RVP PV

Dítě a jeho tělo	<i>- Rozvoj a užívání všech smyslů. - Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka).</i>
Dítě a psychika	
Jazyk a řeč	<i>- Rozvoj mluvního projevu a vyjadřování. - Rozvoj receptivních dovedností (naslouchání, vnímání). - Osvojení neverbální formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).</i>
Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	<i>- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</i>
Sebepojetí, city, vůle	<i>- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) -Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání.</i>
Dítě a ten druhý	<i>- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole,...)</i>
Dítě a společnost	<i>- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</i>
Dítě a svět	<i>- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.</i>

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti - chůze, běh, skoky, poskoky, lezení; nelokomoční pohybové činnosti - změny poloh a pohybů těla na místě
- zdravotně zaměřené činnosti - dechová, relaxační, uvolňovací a protahovací cvičení
- pobyt na školní zahradě a procházky do blízké přírody

- hudební a hudebně pohybové činnosti
- výtvarné činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování vánočně laděných pohádek obohacující citový život dítěte
- vánoční besídka - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- pozorování přírodních jevů v okolí dítěte - změny v přírodě s příchodem zimy, příprava zvířat na zimní spánek
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- hry na téma rodiny a přátelství
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama od ostatních lidí
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, slovesné, dramatické, literární, hudební, pohybové,..)
- společenské hry a aktivity různého zaměření
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, vztahy v rodině)
- společné přípravy k adventnímu času - tradice a zvyky
- poslech a zpěv vánočních koled

Očekávané výstupy

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost i spokojenost, strach, smutek), rozlišovat citové projevy v rodinném a cizím prostředí
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.), chovat se k ostatním s úctou
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- znát vánoční tradice a zvyky, poznat znaky zimy, vytvářet povědomí o životě zvířat v zimě, prožívat vánoční atmosféru
- znát vánoční písně a koledy

Společné školní akce

- Mikulášská nadílka
- Vánoční nadílka
- Tvořivá odpoledne
- Adventní kalendáře pro maminky a děti
- Zdobení vánočního stromu na radnici
- Vystoupení předškoláků v DPS

3. ZVÍŘÁTKA A SNĚHULÁK - leden, únor

Usnul ježek pod sněhem, na jaře ho proberem.

Vrátí se k nám brzy zpátky, odvede nás do pohádky.

Charakteristika bloku

Toto období nejvíce svádí k zimním radovánkám a maškarnímu dovádění. Zaměřujeme se na období zimy, pozorujeme zimní přírodu, zkoušíme zimní sporty, hrajeme si ve sněhu a nezapomínáme ani na ptáčky, které krmíme. Ve školce chystáme karneval a děti se seznamují s tématem masopustu. Nezapomínáme ani na ochranu našeho zdraví, kdy si povídáme o tom, jak bychom se měli starat o naše tělo, jak se správně v zimních měsících oblékat a co obecně dělat pro to, abychom nebyli nemocní. U předškoláků se zaměřujeme na blížící se zápis do základní školy.

Podtémata

- Barevný svět kolem nás
- Zvířátka se ptají na naše zdraví
- Zimní radovánky
- Chytré nejsou žádné čáry
- Rej sněhuláků
- Zvířátka ve sněhovém království
- Se zvířátky na maškarní bál
- Zvířátka v cirkuse

Záměry (cíle) dle RVP PV

Dítě a jeho tělo	<i>- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě. - Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a pohody prostředí.</i>
Dítě a psychika	

Jazyk a řeč	- Osvojení si některých dovedností a poznatků, které předcházejí čtení a psaní.
Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- Rozvoj paměti a pozornosti. - Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
Sebepojetí, city, vůle	- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.
Dítě a ten druhý	- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
Dítě a společnost	- Rozvoj společenského a estetického vkusu. - Rozvoj schopnosti projevat se autenticky a prosociálně.
Dítě a svět	- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Vzdělávací nabídka

- aktivity spojené s tématem karnevalu a masopustu - výroba masek
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků, povídání o prevenci nemocí a úrazů
- návštěva Zdravotního střediska, preventivní program vedoucí k podpoře zdraví
- pobyt venku - sáňkování, hrátky ve sněhu, procházky do zimní přírody, krmení zvířet
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písmen
- prohlížení a "čtení" knížek
- výtvarné činnosti
- aktivity a vzdělávací činnost, vedoucí k přípravě dětí na zápis do základní školy
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, symboly,..)
- hry a činnosti procvičující orientaci v prostoru a v času

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování a vyjadřování
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, skupinové hry, které umožňují dětem spolupodílet se
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými materiály - praktické pokusy, zkoumání, manipulace

Očekávané výstupy

- znát pojem masopust, karneval
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí; chovat se tak, aby dítě neohrožovalo svoji bezpečnost i bezpečnost druhých, mít povědomí o tom, kam se obrátit pro pomoc
- mít povědomí o významu pohybu, péče o čistotu a zdraví a zdravé výživy
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno a aktivně se zajímat o slova, která nezná
- předškolní děti - sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, utvořit jednoduchý rým, poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma, poznat napsané své jméno, umět si zavázat tkaničky,..
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině
- vyjadřovat své prožitky - slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- děti umí pomáhat, pečovat o okolní životní prostředí, chrání přírodu (zvířata a ptáky)

Společné školní akce

- Den mojí nejmilejší hračky
- Karneval

4. ZVÍŘÁTKA NA JAŘE - březen, duben

Zvířátka zas po roce, slaví Velikonoce.

Svátky jara, miminek, maškarád a květinek.

Charakteristika bloku

Tento blok je zaměřený zejména na přivítání jara. Pozorujeme změny v přírodě, které jsou spojené s odchodem zimy a příchodem jara. Sledujeme jarní rostliny, poznáváme jejich názvy a barvy. Probouzíme zvířátka a seznamujeme se s jejich mláďátky, chystáme se na velikonoční svátky a hrajeme si s písničkami a pohádkami. Na konci dubna a tohoto bloku uspořádáme čarodějnický rej.

Podtémata

- Čarokrásný svět - tradice a zvyky
- Čáry, máry, sluníčko je tady
- Jak roste miminko
- Svět je samá kytička
- Jak se budí jaro
- S písničkou je hezčí svět
- Se zvířátky do pohádky
- Po pavoučí nitce do přírody - probuzení zvířátek a rostlin
- Hody, hody, doprovody

Záměry (cíle) dle RVP PV

Dítě a jeho tělo	- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu. - Uvědomění si vlastního těla.
Dítě a psychika	
Jazyk a řeč	- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností produktivních - výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- <i>Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému.</i>
Sebepojetí, city, vůle	- <i>Rozvoj schopnosti sebeovládání.</i>
Dítě a ten druhý	- <i>Rozvíjení prosociálních postojů - rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu.</i>
Dítě a společnost	- <i>Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.</i>
Dítě a svět	- <i>Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.</i>

Vzdělávací nabídka

- pohybové činnosti, vedoucí k rozvoji fyzické zdatnosti a správnému držení těla
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty a pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- výtvarné činnosti
- konstruktivní a grafické činnosti
- artikulační, řečové a sluchové hry
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování jejich vlastností
  - smyslové hry
- konkrétní operace s materiálem - třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- výtvarné činnosti
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- výlety do okolí - pozorování jarní přírody, pozorování komínu po přiletu čápů
- aktivity spojené s velikonočními svátky
- dramatické činnosti - předvádění a napodobování různých typů chování člověka

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí respektovat druhého
- společné povídání, sdílení a naslouchání druhému
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- aktivity přibližující morální hodnoty - respekt, tolerance, spolupráce
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí
- ekologicky motivované herní aktivity
- činnosti vedoucí k ochraně a péči o životní prostředí

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- zacházet s předměty denní potřeby, hračkami a jinými pomůckami
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- domluvit se slovy i gesty
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat je ve správných větách)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- soustředit se na činnost a její dokončení
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, respektovat druhé
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- pomáhat pečovat o okolní prostředí
- znát základní české pohádky, umět je stručně převyprávět
- znát tradici Velikonočních svátků

- vědět, kde se nachází naše knihovna, k čemu slouží – projevovat zájem o knihy
- seznámení dětí se základní uměleckou školou – motivace dětí k smysluplnému využívání volného času

Společné školní akce

- Návštěva městské knihovny, návštěva loutkového divadla
- Duhový týden v MŠ
- Čarodějnice
- Návštěva u hasičů
- Návštěva základní umělecké školy

5. ZVÍŘÁTKA CESTUJÍ - květen, červen

Mamince jsme popřáli a dárečky rozdali.

A teď honem na výlet, at' poznáme celý svět.

Charakteristika bloku

Přichází období, kdy se s dětmi těšíme z teplého počasí, které nám umožňuje trávit více času venku, chodit na výpravy a jet na výlet do ZOO. Povídáme si o zvířátkách, která v ZOO žijí, slavíme svátek maminek, povídáme si o rodině a slavíme DEN DĚTÍ. Společně s dětmi se těšíme na léto a na dobu prázdnin a dovolených. Proto si připomínáme pravidla o dopravě a bezpečnosti na silnici, povídáme si o tom, jakými dopravními prostředky můžeme na dovolenou cestovat. Vyprávíme si o tom, kam můžeme jet na výlety nebo na dovolenou (město, naše republika, jiné státy), ale zároveň vedeme děti k lásce k našemu městu. Chodíme proto na procházky po městě a objevujeme jeho krásy. V neposlední řadě se také slavnostně loučíme s budoucími školáky, kteří jsou v naší školce naposledy. Před zahájením prázdnin s dětmi hovoříme o tom, kdo by jim mohl být nebezpečný a mohl jim ublížit, a jak by se měli před takovou osobou bránit.

Podtémata

- To jsem já, mámino sluníčko
- Smějeme se se sluníčkem - globální problémy, svět a cokoliv
- Čarokrásný svět
- Putování zvířátek po našem městě
- Se zvířátky prstem po mapě
- Zvířátka v ZOO
- Zvířátka soutěží s dětmi - mezinárodní den dětí

Záměry (cíle) dle RVP PV

Dítě a jeho tělo	- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti.
Dítě a psychika	
Jazyk a řeč	- Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	- <i>Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.</i> - <i>Vytváření základů pro práci s informacemi.</i>
Sebepojetí, city, vůle	- <i>Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.</i>
Dítě a ten druhý	- <i>Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztahu s druhými dětmi a dospělými.</i>
Dítě a společnost	- <i>Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.</i> - <i>Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění.</i>
Dítě a svět	- <i>Poznávání jiných kultur.</i> - <i>Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy.</i>

Nabídka činností

- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy)
- samostatný mluvní projev na určité téma
- činnosti seznamující děti s obraznými symboly
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- činnosti zaměřené na osvojování poznatků - práce s knihou, obrazovými materiály
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských ras a jejich vlastností, lišící se vzhledem, místem bydliště, jazykem
- činnosti zaměřené na poznávání prostředí, ve kterém dítě žije - rodina, město
- hry a situace, kde se děti učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- aktivity přibližující dítěti svět kultury, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientaci ve městě (vycházky po městě, návštěvy důležitých institucí a budov)
- vycházky do okolí, výlety

- činnosti a aktivity seznamující dítě s naší republikou

Očekávané výstupy

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišit zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem)
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu
- projevovat zájem o knížky, vědět, jaké máme sdělovací prostředky
- popsat situaci (skutečnou, na obrázku)
- rozlišovat některé obrazné symboly - dopravní značky, označení nebezpečí, piktogramy
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy
- vědět, že existují i jiné rasy lidí s odlišným mateřským jazykem
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- snažit se ovládat své afektivní chování
- znát členy své rodiny
- mít povědomí o městě, ve kterém žiji
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat bezpečí druhých
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Společné školní akce

- Vystoupení v DPS
- ZOO Jihlava
- Rozloučení s předškoláky
- Mezinárodní den dětí

7. Evaluace v mateřské škole

Pro rozvoj každé mateřské školy je nutné systematicky hodnotit jednotlivé oblasti, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním. K tomu slouží vnitřní evaluace, neboli autoevaluace, která je procesem vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace, realizovaných uvnitř mateřské školy. Autoevaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro lepší práci: lépe porozumět procesům, které ve škole probíhají a tyto procesy, pak zpětně vyhodnocovat a zjišťovat, zda jsou vyhovující, či ne.

7.1 Evaluační systém

Jedná se o proces, který průběžně sleduje úroveň školy, třídy i jednotlivých dětí. Cílem tohoto systému je ověřit kvalitu a efektivitu všech činností v mateřské škole včetně podmínek a vybavení školy a dále základě zjištěných výsledků prohlubovat nebo vylepšovat celkovou úroveň mateřské školy.

Do evaluace jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy i děti samotné. Mateřská škola též reaguje na reakce a hodnocení vnějších hodnotitelů.

A) Vnitřní evaluace a hodnocení na úrovni školy:

Předmět evaluace	Kdo provádí, jakými metodami (formy a způsoby)	Časový plán (termíny, frekvence hodnocení)
Soulad s RVP PV	ředitelka školy a kolektiv pedagogů	aktualizace ŠVP dle potřeby
Plnění cílů ŠVP	kvalitu a efektivnost vzdělávacího procesu provádí ředitelka a vedoucí učitelka na pedagogických poradách	
Plnění cílů TVP	kvalitu třídní dokumentace provádí ředitelka a vedoucí učitelka	měsíčně

Práce pedagogů	sleduje ředitelka školy a vedoucí učitelka v rámci hospitací	průběžně
Sebereflexe pedagogů	provádí učitelka rozborem své práce	průběžně, písemná sebereflexe 1x ročně
Spolupráce pedagogů a provozních zaměstnanců	ředitelka, pedagogové, provozní zaměstnanci	průběžně
Věcné a psychosociální podmínky	sleduje a vyhodnocuje vedoucí MŠ	průběžně
Evaluační činnosti krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých cílů	ředitelka školy	průběžně

Evaluační činnost pedagogů na úrovni školy probíhá na pedagogických radách a při vzájemných setkáváních. Posuzování úspěšnosti své práce si pedagogové mezi sebou dávají impuls pro další rozvoj. Evaluační činnost, hlavně tedy autoevaluace, vede pedagogy ke stále pokračujícímu sebevzdělávání. Pomocí získaných poznatků se poté zavádí a rozvíjí ve škole modernější vzdělávací přístupy a metody, upravují a inovují plány, prostředí tříd, zahrad,

B) Vnitřní evaluace a hodnocení na úrovni třídy:

Evaluační činnost na úrovni třídy provádějí učitelky, pozorují a zapisují své poznatky do záznamů o dětech a dále z těchto poznatků vychází při dalším plánování.

Předmět evaluace	Kdo provádí, jakými metodami (formy a způsoby)	Časový plán (termíny, frekvence hodnocení)
Obsah, průběh, podmínky a výsledky vzdělávání	učitelky sledují, zda je nabídka v souladu se stanovenými cíly s ohledem na věk dětí	denně
Hodnocení integrovaných bloků – konkrétních činností, her jedince a skupiny	učitelka	týdně, měsíčně dle délky bloku
Hodnocení individuálního rozvoje dětí -portfolio, diagnostika	učitelka	říjen - červen

Portfolio dítěte – sledování výsledků vzdělávání. V průběhu měsíce září a října- sběr informací, kresba postavy, doplnění záznamu o dítěti. Během roku průběžná diagnostika dítěte a záznamy dle potřeb učitelky. Druhý záznam se provádí do konce školního roku.

C) Vnější evaluace a hodnocení:

	Jak provádí, jakými metodami (formy a způsoby)	Časový plán (termíny, frekvence hodnocení)
Rodiče ohlasy na práci školy, spokojenost, spolupráce	zajišťuje učitelka rozhovorem s rodiči	průběžně
Partneři DPS, ZUŠ, ZŠ,..	ústní i písemná komunikace	celoroční spolupráce
Zřizovatel	plnění kritérií, rozhovor s ředitelkou školy	průběžná komunikace, výroční zpráva
Česká školní inspekce	plnění stanovených kritérií	průběžně

Evaluace v rámci spolupráce s rodiči a vnějšími organizacemi probíhá formou vzájemné komunikace, která nám dává podněty k rozšíření vzdělávací nabídky, podněty pro další činnosti, vzájemnou spolupráci a významně se podílí na rozvoji MŠ.

Evaluační systém je otevřeným materiálem, se kterým mateřská škola, zaměstnanci školy, učitelky dále pracují, reagují na názory a doporučení.

8. Příloha ke vzdělávání dvouletých dětí v MŠ

Příloha k ŠVP:

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ

od dvou do tří let věku

MŠ Varhánkova, Polná

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Charakteristika batolecího období.....	1
2.1 Sociální zájem a sociální hra	2
2.2 Paralelní hra	2
3. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	3
4. Dvouleté dítě ve vzdělávacím prostředí	3
5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	4
6. Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem	4
6.1 Dítě a jeho tělo	4
6.2 Dítě a jeho psychika	7
6.3 Dítě a ten druhý	9
6.4 Dítě a společnost	10
6.5 Dítě a svět	11
7. Závěr.....	12
8. Zdroj.....	13

1. Úvod

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují.

V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodič, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

2. Charakteristika batolecího období

Ve dvou letech dítě dobře běhá. To znamená, že se bez obtíží rozběhne, samo se zastaví (a neupadne), obrátí se a běží zpět. Do schodů chodí nahoru i dolů jen s malým přidržením. Míč dovede hodit i kopnout, z kostek staví komín, věž a novinkou je, že kostky i jiné věci řadí za sebou a dělá vlak. Tím nám dává na vědomí, že ve své představivosti ovládá už směr vertikální i horizontální. S tužkou s vervou nejen čmárá, ale dovede dělat krouživé pohyby, dovede napodobit svislé čáry, ale vodorovné čáry jsou ještě mnohem těžší úkol. Čtení začíná prohlížením obrázků a obracením stránek v knížce.

Dítě již má své oblíbené obrázky, stránky obrací jednu po druhé a už dopředu ví, co se v jeho oblíbené knížce, na které stránce objeví. Z velké části se již nají samo, lžičku umí držet pevně, ale

budeme ještě dlouho dokrmovat. To proto, že nezralý nervový systém je rychle vyčerpáván jedním druhem činností, takže mnohdy je dítě unaveno, ne tak tělesně, jako psychicky. Pije ze skleničky nebo z hrnečku a už se tolik nepobryndá.

Dovede si natáhnout čepičku na hlavu, ponožky na nohy – dovede si ale většinou natáhnout i kalhotky, což je úctyhodný výkon vyžadující vyspělé pohybové souhry. Dítě ve dvou letech již nevyžaduje tolik přímé péče jako před rokem, zato nároky na hlídání stále stoupají. Je to přirozený důsledek této rychle nabyté, ale v podstatě velmi nezralé samostatnosti. Dítě začíná mluvit v jednoduchých větách o dvou, třech, čtyřech slovech.

Začíná si říkat vlastním jménem a toto odpovídá nově se utvářejícímu vědomí vlastní osoby čili vědomí identity. Potřeba pozitivní identity je jednou ze základních psychických potřeb, které musí být uspokojovány v náležitě míře a ve vhodné době (což je náš případ), má-li se lidská osobnost vyvíjet zdravě. Je-li tomu tak, pak člověk s větší pravděpodobností bude sám sebe přijímat jako hodnotnou lidskou bytost – a co víc, bude tak i přijímat druhé lidi, což mu pomůže k uspokojivému společenskému zařazení. Identita je celoživotní záležitostí, a tak její základy, které se teď kladou, by měly být zdravé a pevné. Velice na nich záleží, neboť z nich bude nadále vyrůstat stavba celé osobnosti dítěte.

2.1 Sociální zájem a sociální hra

S vědomím vlastního „já“ souvisí však ještě něco jiného. Dítě si začíná uvědomovat i to, jaký mají lidé vztah k němu a bystře pozoruje jejich jednání. Probouzí se sociální zájem. Oblíbenými hračkami se stávají panenky, medvídci, pejskové. Zájem dítěte přitahují tím, že mu představují něco lidského. Do nich promítá své znalosti a zkušenosti z lidského světa a svá citová hnutí a ve své hře nám mohou nastavovat zrcadlo. Pro dítě je a ještě dlouho bude hračka živou věcí. Poněvadž ji má dítě ve své blízkosti, a protože se dá ovládat a neprotestuje, stává se často dítěti milým společníkem. Má k ní citový vztah. A poněvadž citový vztah dává člověku pocit bezpečí a jistoty, může taková hračka sehrát v životě dítěte důležitou roli. Může mu pomoci usnadnit i přechod z rodiny do neznámého prostředí.

2.2 Paralelní hra

Dítě začíná mít zájem o druhé děti. Sice stále ještě nesnáší, aby se mu pletly do jeho vlastní hry a braly mu hračky, ale jejich společnost zpravidla vyhledává. Vývoj postoupil od hry izolované (dítě si hraje samo) ke hře tzv. „paralelní“, což znamená, že si děti hrají vedle sebe, jedno napodobí druhé,

dělají třeba stejnou věc, ale ke spolupráci ještě nedorostly. Ve všech oblastech vývoje se dvouleté děti už chovají s větší jistotou než dříve. Také jejich osobnost se ve vnějších jejich projevech zračí už docela zřetelně. Ale bude to ještě dosti dlouho trvat, než nabudou jistoty úplně. Ještě si např. nedovedou vyžádat pomoc při nějaké těžkosti, nebo díle. Když mu něco nejde, tak batole ještě křičí, pláče, nebo se vzteká.

3. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, potřebují i podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče a srozumitelná pravidla. **Ve třídě Kuřátek, kterou tyto děti navštěvují, je společně s paními učitelkami i chůva**, která se dětem individuálně věnuje a pomáhá s péčí o ně. Třída Kuřátek je maximálně přizpůsobena dětem v tomto věku – materiální vybavení, snížený nábytek tak, aby byl pro děti dostupný, atd.

4. Dvouleté dítě ve vzdělávacím prostředí

V zájmu dosažení harmonického rozvoje tělesných i duševních schopností je nutné každé dítě dobře znát. Nelze působit na všechny děti stejně, liší se jednak věkovými, ale i individuálními zvláštnostmi. Znalost vývoje dítěte je pro učitelku nezbytná. Dítě se vyvíjí jednak zráním vrozených dispozic, jednak působením vnějšího prostředí. Výchova a vzdělávání dětí v batolecím věku se tedy musí maximálně přizpůsobit vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám tak, aby byla vývojová specifika v plné míře respektována. Každému dítěti je třeba poskytnout pomoc a podporu v takovém rozsahu, který individuálně potřebuje a v kvalitě, jež mu vyhovuje. Proto je nutné, aby vzdělávací působení vycházelo z pedagogické analýzy – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových a vzdělávacích pokroků. Jen tak je možné zajistit, aby výchovné a vzdělávací aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo citlivě podněcováno, pozitivně motivováno a vhodně stimulováno.

5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vycházíme z toho, že se dítě nejlépe učí nápodobou a na základě tzv. dovednostního tréninku (časté opakování určité činnosti tak dlouho, až si ji dítě podvědomě osvojí). Dětem předáváme elementární dovednosti a rozvíjíme ho po všech stránkách, učíme ho základním sociálním a hygienickým návykům.

Využíváme dětské přirozené zvědavosti k získávání nových poznatků ve formě her, písniček, knížek atd.

Cílem je rovněž prostřednictvím hry a zábavy docílit vytvoření zcela přirozeného prostředí, ve kterém se dítě bude cítit dobře a bude tak moci rozvíjet svou jedinečnou osobnost.

Důraz je kladen i na dostatek pohybu, což umožňuje vhodné, vstřícné, podnětné a obsahově bohaté prostředí i okolí mateřské školy. Délka trvání činností může trvat u mladších batolat 5 -10 minut u starších batolat 10-15min. **Důraz klademe především na hru**, již se rozvíjí vnímání, pohyby, řeč, citový život i sociální vztahy.

6. Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

6.1 Dítě a jeho tělo

Tělesné schopnosti se rozvíjí především přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční – chůze, běh, skok, lezení. Souvisí s utvořením základního návyku pro správné držení těla, zautomatizováním již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla), prováděním dechových cviků, relaxačních cviků, procvičováním lezení, chůze, běhu, skoku, házení a cviky na obratnost a odvahy. Je důležité využívat podnětnost prostředí k rozvoji aktivity dětí, ke snaze zkoumat a objevovat.

Pro děti do 3 let jsou nepřipustné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po rukou, široké stoje rozkročné (provazy), doskoky na tvrdou podložku.

Chůze:

- zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením souhybných pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod.
- vypěstování optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty
- rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů nebo hraček, s překračováním čáry, lana
- podpora odvahy vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše
- do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení
- zvládá chůzi v různém tempu
- reaguje na zvukové a zrakové podněty
- přenáší předměty
- zvládá slalomovou chůzi, překračuje čáry a předměty

Běh:

- zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla
- rozvoj schopnosti opakovaně krátkodobě běžet (10-15 sekund), běžet od mety k metě, běžet na smluvený signál, popř. běžet při hrách s jednoduchými pravidly
- vytvořit správnou reakci na změnu tempa, popř. střídat běh, dřep, sed a leh

Skok:

- seskočí z výšky 20 – 30 cm
- přeskakuje z nohy na nohu
- vyskočí do výšky (s dosahováním na předměty nad hlavou)
- rozvoj dovednosti odrazit se ze stoje
- zvládnutí nácvičku skoku obounož (jednonož) na místě i do dálky z místa
- zvládnutí přebíhání překážek ležících na zemi, umístěných těsně nad zemí

Lezení:

- zdokonalení dovednosti lezení „po čtyřech“ a plížení
- zdokonalení dovednosti bezpečného přelézání a podlézání překážek
- rozvoj dovednosti plížení po břišku, k cíli, mezi překážkami
- rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezkové samostatně i s dopomocí, prolézá strachovým tunelem

Házení:

- rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, materiálů, hmotnosti
- zvládnutí předávání míčků z ruky do ruky, hází míčem o zem

- zvládnutí přehození papírové koule správným hodem přes zavěšené lano
- dovednost hodit předmět (různých tvarů) do koše umístěného ve výši hlavy horním obloukem, na cíl umístěný na zemi

Začátky akrobatického cvičení:

- vytvoření dovednosti základních postojů a poloh a jejich zdokonalení v přesnosti a plynulosti provedení
- vytvoření schopnosti orientace v prostoru
- rozvoj schopnosti stoje na jedné noze (přednožování, unožování, nízké zanožování)
- vytvoření dovednosti plynulých převalů z boku na bok, zvládá kotoul vpřed s dopomocí

Hudebně-pohybové chvílky:

- vypěstování smyslu pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písních, taneční
- improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu)

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 10-15 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zed/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky - navlékání)
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky;

prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou)

- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehudební povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písni podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písni malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěvek i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- jízda na tříkolce
- stoj na jedné noze
- navlékání korálků
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

6.2 Dítě a jeho psychika

Postupně pojmenuje části těla, zná předměty denní potřeby a jejich použití, pozná jednoduchá jídla, zná své jméno, příjmení, značku, zná jména dalších dětí, orientuje se v prostředí MŠ, zná běžné dopravní prostředky, pozná běžné druhy ovoce a zeleniny, umí s pomocí uklízet hračky, třídí předměty čtyř barev (žlutá, modrá, zelená, červená), třídí předměty čtyř tvarů (kostka, kulička, stříška, válec), rozlišuje vlastnosti předmětů (krátké – dlouhé, teplé – studené, mokré – suché, čisté – špinavé), reaguje na změnu místa (sem, tam), reaguje na změnu polohy věcí, osob (polož, pověs,

zahod', sedni si, vstaň, lehni si, klekni si atd.), chápe jednoduchá označení času (ráno, večer, brzy, hned, potom, rychle, pomalu atd.), rozlišuje zvuky, pozná známé předměty a činnosti na obrázku, napodobuje hru, rozumí jednoduché hovorové řeči, klade jednoduché otázky, umí odpovídat na otázky, rozumí jednoduchému ději scénky (maňáskové, loutky), vyjadřuje se jednoduchými větami, sleduje srozumitelné verše a říkadla, zapamatuje si výrazné verše a říkadla.

Dokáže slovně vyjádřit své city, dokáže se krátkodobě soustředit na hru, dokončí započatou činnost, umí požádat o hračku, dělí se o hračku s kamarádem, umí poprosit, poděkovat, pozdravit. Je vhodné dítěti poskytnout jednoduchá, citově přitažlivá a názorná poučení.

Zaměřujeme se:

- rozvoj zvědavosti, všímavosti, pozorování jednoduchých znaků i nápadných vlastností předmětů
- pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti
- znát a jednoduše označit dění v různých prostředích (přírodní, kulturní, demografické,..)
- rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů, třídění dle velikostí i barev (žlutá, modrá, zelená, červená), dle tvaru (kostka, kulička, stříška, válec), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený,..)
- reagování na jednoduché výzvy
- chápání některých často používaných časových označení (ráno, večer, pomalu, rychle, hned, potom,..)
- rozlišování různých zvuků
- rozvoj prvků cílevědomosti, samostatnosti, rozvoj paměti
- rozvoj schopnosti rozumět jednoduché hovorové řeči a vyjadřovat se v rozmanitých situacích běžného života
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat, vyjadřovat se k nim
- vzbuzení a rozšíření citových vztahů k domovu, k MŠ, k dětem, zaměstnancům MŠ
- rozvoj snahy o samostatnou manipulaci a experimentaci s hračkami, předměty v souvislosti s posilováním soustředěnosti na určitou činnost
- vnímání pocitu osobní jistoty a sebevědomí
- respektování požadavku přiměřené opatrnosti a starosti o bezpečí své i spolužáků, rozvoj pocitu odpovědnosti

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo
- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrázku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišuje v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.
- mluví o sobě v první osobě
- zná své jméno, pohlaví

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

6.3 Dítě a ten druhý

- rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích
- zapojení se do společenských her, zapojování se do důležitých událostí v MŠ
- vnímání a pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí, v němž žijí, pozorování starších dětí
- dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným
- rozvoj dorozumívacích schopností a spolupráce s blízkými lidmi a dětmi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

6.4 Dítě a společnost

- využívání nabízených možností (např. tanečků, rytmizací, zpěvu, jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, hra se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavení kostek na sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, navlékání, vyhazování a vkládání předmětů, hra na obchod, na maminku, kadeřnici, opraváře, uklízečku, lékaře, malování, kreslení, modelování, dramatizace, poslech, vyprávění pohádek, příběhů atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ
- každodenní seznamování se a pozorování práce dospělých (důležitost této práce pro společnost)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat, podílet se na společných činnostech, přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- rozvoj raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků
- podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky
- Propojování emoční sféry s výtvarným tvořením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

6.5 Dítě a svět

- vytváření pěkného a pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije
- podporování raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou živou i neživou
- rozvoj poznatků o základních přírodních, společenských, demografických, kulturních a jiných jevech
- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami
- vést děti k přiměřené opatrnosti

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, krátké výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stálé místo předmětů ve školce, které používá; znát běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh,

led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; Rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy v prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

Rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků

Dodržuje přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije s částečnou dopomocí, udržuje osobní hygienu – umí použít záchod, chlapci umí malou stranu vykonávat vstoje, umí si umýt a utřít ruce, obličej, umí smrkat a používat kapesník, umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat.

Rozvoj pracovních schopností

Umí navlékat kroužky na tyčku, provléká tkaničkou destičku s otvory, navléká větší korálky, trhá papír, skládá papír, umí nalepovat jednoduché tvary, zatlouká hřebíky do polystyrénové desky, stříhá dětskými nůžkami, modeluje váleček, kuličku, placku, staví stavby z kostek.

Rozvoj hudebních dovedností Zpívá krátké melodické písničky, rytmizuje, tančí jednoduché tanečky, napodobuje hru na tělo.

Rozvoj výtvarných schopností

Maluje prstovými barvami, čmárá křídou na chodník, rozliší a pojmenuje základní barvy- alespoň 4, nakreslí sluníčko, postavu – hlavonožce, správně drží tužku, štětec.

7. Závěr

Je nutnost znát specifika batolecího věku, a to nejen z pohledu prostředí, jež batolata vyžadují a potřebují, ale především z hlediska výchovného působení. Institucionální výchova by měla neustále usilovat a podporovat harmonický rozvoj dítěte v souladu s jeho potřebami a vývojovými zákonitostmi. Přesto děti v tak časném věku kolektivním zařízením ještě vývojově nedorostly a nedozrály a dětský organismus, jak tělesný, tak psychický nemá být zatěžován něčím, k čemu ještě nedozrál. Ne že by se dítě pod takovým náparem muselo nutně hroutit, nebo že by neblahý efekt musel být masově nápadný, ale přece jen, můžeme-li pro dítě udělat něco lepšího,

příjemnějšího a jeho vývoji přiměřenějšího, měli bychom toho využít.
A to mluví jednoznačně pro výchovu v rodině.

8. Zdroj

- *Vzdělávání dětí od dvou do tří let věku – Mateřská škola Hradec nad Moravicí, okres Opava, příspěvková organizace*
- *RVP PV*
- *Metodika výchovné práce v jeslích a mateřských školách, Ludmila Bělinová a kolektiv*
- *Metodika výchovné práce v jeslích a mateřských školách, Dr.Miroslava Jírová, MUDr. Stanislav Strnad a kolektiv*
- *Zdeněk Matějček, Prvních šest let ve vývoji a ve výchově dítěte*

Dodatek k ŠVP č.5

Č.j.: 1/25 MK

V letošním školním roce máme předškolní děti ve třídě Rybiček a Tygríků.

Ve třídě Berušek máme asistenta pedagoga na plný úvazek u dítěte s PO 4 stupně – Downův syndrom a ve třídě Motýlků asistenta pedagoga na zkrácený úvazek s PO 3 stupně – autista.

Netříleté děti máme umístěné v některých třídách a máme za ně vždy ubrané dvě děti do jejich věku tří let. Postupně budou přijímané děti, které nebyly přijaté u zápisu v květnu 2025.

Rozdělení do tříd 2025/2026

Kuřátka (2 - 5 let)

pí. uč. Pavla Gregarová

pí. uč. Bc.Pavla Šorfová

Berušky (2 - 6 let)

pí. uč. Pavla Valentová

pí. uč. Bc.Monika Jouklová, DiS.
asistent pedagoga Jana Kotíková

Rybičky (5 - 6 let)

pí. uč. Šárka Chmelová

pí. uč. Tereza Koudelová

pí. řed. Marcela Klímová

Tygříci (5 - 7 let)

pí. uč. Markéta Boubelová, DiS.

zástupkyně ředitelky

pí. uč. Ludmila Večeřová

Motýlci (2 - 5 let)

pí. uč. Bc.Martina Drápelová

pí. uč. Kristýna Lév, DiS.

asistent pedagoga Zuzana Valová

Žabičky (2 - 5 let)

pí. uč. Tereza Dvořáková, DiS.

pí. uč. Adriana Fialová

Schváleno na pedagogické radě 27.8.2025

Polná 27.8.2025

Marcela Klímová
ředitelka MŠ Polná